

УДК 338

М. Когут, гр. СТМ-61

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Науковий керівник: Д.Дмитрів, кан.техн.наук, доц.

АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

M. Kohut

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

Supervisor: D. Dmutriv Ph D, Assoc.Prof.

METHODS AND TOOLS OF THE EFFECTIVENESS OF MANAGEMENT IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY

В теперішніх умовах воєнного часу виклик для бізнесу набуває особливої загостреності, оскільки це супроводжується не лише значними змінами у правовому полі та численними несприятливими факторами для суб'єктів господарювання, але й неочікуваними впливами як зовнішніми, так і внутрішніми. Воєнний час робить зовнішнє середовище бізнесу динамічним, складним і невизначеним, що вимагає від підприємств особливої готовності до стрімких змін та уміння ефективно адаптуватися до нових умов. Враховуючи непередбачувані обставини воєнного часу, підприємці повинні не тільки реагувати на зовнішні та внутрішні виклики, але і шукати та використовувати нові методи і інструменти, спрямовані на забезпечення стійкості та успішної адаптації до складних умов. Тому ефективне управління є важливим для досягнення успіху та сталого розвитку бізнесу у складні часи.

Застосування інноваційних методів, таких як балансовий підхід, ключові показники ефективності (KPI), сценарійне моделювання та SWOT-аналіз, набуває стратегічної важливості у воєнному бізнес-середовищі.

Балансовий підхід сприяє комплексній оцінці всіх аспектів діяльності, хоча його впровадження може бути витратним та трудомістким. Він стає ключовим для комплексної оцінки роботи організації, враховуючи фінансові аспекти, клієнтське задоволення, внутрішні процеси та розвиток персоналу. Це сприяє гармонійному розвитку, де елементи успіху взаємодіють, а не конфліктують. Мінуси включають складність впровадження, оскільки вимагає значного зусилля та ресурсів для налагодження балансу між різними аспектами.

KPI дозволяють вимірювати конкретні результати та досягнення стратегічних цілей, що робить їх критичними для успішного функціонування в умовах невизначеності. Час реакції на зміни, рівень задоволення клієнтів та інновації визначають шлях до адаптації стратегії в реальному часі. Проте, може призвести до ризику оптимізації, вибору KPI, які не відображають повноцінну картину ефективності.

Сценарійне моделювання стає ключовим інструментом для аналізу різних варіантів розвитку ситуації в умовах невизначеності, забезпечуючи глибоке розуміння потенційних ризиків та можливостей. Однак йому притаманна залежність від даних, оскільки вимагає точних та достовірних даних для ефективного використання.

SWOT-аналіз, виявляючи сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, допомагає розробляти стратегії для підвищення конкурентоспроможності та адаптації до змін. Проте, його обмеженість полягає в залежності від наявності точних та повних даних для ефективного аналізу.

Для успішного використання цих методів необхідно дотримуватися принципів постійного моніторингу, гнучкості та адаптивності, інтеграції інструментів, стратегічного планування, залучення ключових зацікавлених сторін, навчання та розвитку персоналу, сталого пошуку інновацій та забезпечення прозорості та звітності.

Отже, використання цих методів стає необхідністю для успішного управління в умовах війни. Забезпечуючи комплексну оцінку діяльності, визначення конкретних цілей та ефективне управління ризиками під час нестабільності та невизначеності, Комбінація цих підходів утворює стратегічний фундамент, необхідний для успішного розвитку організацій у динамічному бізнес-середовищі, особливо в умовах воєнного часу.

Література

1. Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно-економічних процесів : монографія / Наливайко А.П., Решетняк Т.І., Євдокимова Н.М. та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А.П. Наливайка. К.: КНЕУ, 2013. 454 с.

2. Менеджмент під час війни: стратегія управління для виживання та розвитку. 2023.
URL: <https://mind.ua/openmind/20256930-menedzhment-pid-chas-vijni-strategiya-upravlinnya-dlya-vizhivannya-ta-rozvitku>